

FUTUURI

4 | 2022

2-3 Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen 30-vuotista taivalta juhlittiin Turun kauppakorkeakoululla torstaina 24.11.2022

4-5 Aarteita keskuksen valokuva-albumeista

6 Ksenija Djuricicin väitöskirja tuotti oppiaineelle ensimmäisen kaksoistutkimuksen

Vuoden 2022 tulevaisuudentutkimuksen pro gradu -tutkielmat

7 Kesän 2023 tulevaisuuskonferenssi pureutuu demokratian ja vastuullisuuden tulevaisuuksiin

8 Viimeisimmät julkaisut

TULEVAISUUDEN TUTKIMUSKESKUS 30 VUOTTA

Tulevaisuuden tutkimuskeskus on tullut 30-vuotiaaksi. Näihin vuosiin mahtuu niin henkilökohtaisia kuin yhteisiä muistoja, ihmisiä, asioita, paikkoja ja tekoja, joita on hyvä muistella näin juhluvuonna.

Teksti perustuu johtaja **Juha Kaskisen** juhlapuheeseen keskuksen 30-vuotisjuhlaseminaarissa Turun kauppakorkeakoulussa 24.11.2022.

Opetusministeriön kammioissa valmisteltiin päätös vuonna 1992 Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen perustamisesta. Päätöstä oli edeltänyt pitkä, aina 1970-luvun alusta käyty keskustelu tulevaisuudentutkimuksen tarpeesta. Tulevaisuuden tutkimuksen seura oli perustettu vuonna 1980. Päätöstä edelsi myös komiteamietintö tulevaisuudentutkimuksen tarpeesta Suomessa. Päätöstä lienee vauhdittanut myös 1990-luvun alun voimakas talouslama. Lähes samaan aikaan eduskunta sai tulevaisuusvaliokunnan, ensin väliaikaisena ja sittemmin pysyvänä valiokuntana.

Ehkä on hyvä muistaa sekin, että keskuksen perustamista ajoivat kaikki Turun silloiset korkeakoulut, ei vain Turun kauppakorkeakoulu vaan myös Åbo Akademi ja Turun yliopisto vielä Turun kaupungin tukemana. Turun kaupunki itse asiassa maksoi keskuksen tilavuokrat ensimmäisen viiden vuoden aikana.

Keskuksen perustamista ei olisi tapahtunut ilman aktiivisia yksilöitä

Valitettavasti keskuksen ensimmäinen johtaja professori **Pentti Malaska**, ensimmäinen erikoistutkija **Mika Mannermaa** ja silloinen joka paikan höylä, myöhemmin vanhempi tutkijamme, dosentti **Anita Rubin** ovat jo edesmenneitä.

He olivat niitä ihmisiä, jotka käynnistivät keskuksen ja loivat vahvan pohjan keskuksen toiminnalle. Se ei ollut helppoa toimintaympäristössä, jossa oli pitkään erilaisia ennakkoluuloja uutta alaa kohtaan.

Ennustuksia kristallipallolla

Tietoteknologian, keinoälyn, robotiikan, digitaalisuuden, big datan ja tietoturvallisuuden hybridissä eletessä on noussut esiin kysymys siitä, voisimmeko ennustaa asioita entistä paremmin?

Vaikka tulevaisuudentutkimuksessa ei pyritä ennustamaan, vaan tarkastellaan vaihtoehtoisia tulevaisuuksia, kysymys on relevantti metodo-

logisesti ja yhteiskunnallisesti. Jatkokysymyksiä ovat, miten ennustetietoa käytetään ja mihin tarkoituksiin?

Oma näkemyseni on, että suunnittelussa ja päätöksenteossa on implisiittinen, salainen toive, että voisimme sanoa jotain varmaa tai ainakin varmalta tuntuvaa tulevaisuudesta muuttuvassa maailmassa, jonka vuoksi ennustamisen ajatus on noussut uudelleen esiin. Teknologia näyttäisi tarjoavan tähän mahdollisuuksia. Tulevaisuudentutkimuksessa on huomioitava kyseessä oleva kehitys ja oltava tarkkana asian suhteen ja ennakoita tämänkin asian mahdollisia tulevaisuuksia.

Kiinteässä yhteistyössä muiden tieteenalojen ja toimijoiden kanssa

Pitkään askarruttanut kysymys on, pitääkö tulevaisuuden tutkimusta kehittää omana tieteenalanaan vai pitääkö tulevaisuudentutkimus integroida muihin tieteesiin. Olemme itse noudattaneet tieteidenvälisen yhteistyön periaatetta, koska lähtökohtaisesti tulevaisuudentutkimus on monitieteistä. Kasvava monitieteisyys vaade on kasvattanut tieteenalojen yhteistyötä, mikä on hyvä asia, mikäli haluamme löytää vastauksia meitä kaikkia koskeviin haasteisiin – joita riittää.

Tulevaisuudentutkimus ja ennakointi ovat kasvavia aloja. Kiinnostus ja myös kilpailu lisääntyy ja keskuksemme on löydettävä paikkansa uusien tekijöiden joukossa. Uudet tekijät tulevat ns. perinteisistä tieteistä, jotka levittäytyvät tulevaisuusaiheisiin, sekä uusista tutkimuslaitoksista. Lisäksi esimerkiksi konsultointi lisääntyy – suuret ja osin pienet konsulttitoimistot ovat ottaneet ennakoinnin osaksi toimintaansa. Vaikka vielä nyt meitä Tulevaisuuden tutkimuskeskuksessa pidetään edelläkävijöinä ja erilaisia avustuspyyntöjä tulee jatkuvasti, voimme ennakoita, että tilanne muuttuu.

Tulevaisuudentutkimuksen akateeminen perusta on ollut keskukselle tärkeä ja itse olen

**FINLAND FUTURES
RESEARCH CENTRE**

sitä mieltä, että siitä on pidettävä kiinni ja sitä on entisestään vahvistettava. Tämä tarkoittaa menetelmien ja teorioiden jatkuvaa pohdintaa ja opetuksen kiinteää yhteyttä näihin pohdintoihin.

Oma vastaukseni kysymykseen, pitääkö tulevaisuudentutkimus pitää omana tieteenalanaan vai integroida muihin, on selvä: me tarvitsemme itsenäistä akateemista tulevaisuudentutkimusta, mutta samaan aikaan on tehtävä yhteistyötä muiden tieteenalojen kanssa.

On kiitoksen aika

Kiitän nykyisiä ja entisiä työntekijöitämme ja opiskelijoitamme. Ilman teitä keskus ei olisi olemassa eikä tehnyt kaikkia niitä merkittäviä tekoja kuluneiden vuosien aikana. Lämpimät kiitokset kaikille teille.

Haluan kiittää Turun yliopistoa ja erityisesti Turun kauppakorkeakoulua keskuksen tukemisesta. Erityinen kiitos kuuluu Turun kauppakorkeakoulun dekaani **Markus Granlundille**. Markus on pyyteettä toiminut tulevaisuudentutkimuksen puolesta jo yli kymmenen vuoden ajan.

Ja kiitos kuuluu yhteistyökumppaneillemme niin tutkimuksen, opetuksen ja yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen aloilla niin Turussa, Varsinais-Suomessa, Suomessa kuin ulkomailla.

Toivotan hyvää tulevaisuutta kaikille! ●

.....
Juha Kaskinen
Johtaja

"TULEVAISUUDEN TUTKIMUSKESKUS ON SEN IHMISET"

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen 30-vuotistataivalta juhlistettiin torstaina 24.11.2022 Turun kauppakorkeakoululla. Iltapäivän ohjelma koostui juhlapuheista sekä yhteistyökumppaneidemme kanssa järjestetystä tulevaisuuspaneelista, jossa pohdittiin muun muassa sitä, mikä pitää panelisteja öisin hereillä, ja miten he näkevät sekä oman että edustamansa toimialan tulevaisuuden. Virallinen ohjelma päättyi keskuksen edustajien leikkimieliseen 'Pitääkö olla huolissaan?' -visailuun. Lämmin kiitos kaikille juhlinnassa mukana olleille sekä kiitos myös lukuisista onnitteleviesteistä, joita olemme syksyn ja alkutalven aikana saaneet.

Syntymäpäivien seremoniamestarina toiminut tulevaisuudentutkimuksen emeritaprofessori **Sirkka Heinenon** avasi tilaisuuden sanoen, että vaikka tulevaisuudentutkijoiden katse on tulevassa, voi juhlapäivänä tarkastella mennyttä sekä asioita, joissa on onnistuttu. Kansallisen ennakkoinnin kehittäminen Suomessa, Tulevaisuuden tutkimuksen seuran perustaminen vuonna 1980 ja Tulevaisuuden tutkimuskeskus ovat esimerkkejä onnistumisista ennakkoinnin kentällä.

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen johtaja **Juha Kaskinen** muisteli, kuinka keskuksen perustamisen aikoihin tulevaisuudentutkimusta kohtaan oli voimakkaitakin ennakkoluuloja. Vuosien kuluessa ymmärrys tulevaisuudentutkimuksesta ja ennakkoinnin merkityksestä on kasvanut. Ennakkoinnin vahvana kehityssuuntana hän näki ennakkointitiedon koostamisen ja jakamisen erilaisia laajoja tietoaisteistoja ja uusia teknisiä sovelluksia hyödyntäen.

Opetusministeri **Li Andersson** muistutti tulevaisuusnäkökulman merkityksestä kaikessa päätöksenteossa ja aivan erityisesti opetusministerin tehtävässä. Ministeri korosti tulevaisuudentutkimuksen tarvetta monimutkaistuvassa maailmassa ja nosti esille kärsivällisyyden siinä, miten tulevaisuussuuntautuneita päätöksiä arvioidaan. Etenkin koulutusallalla ominaisuutena on usein pitkä aika toteutetun toimenpiteen ja sen vaikutuksen välillä.

Puheenvuoronsa lopuksi ministeri uskalsi tehdä ennustuksen, jossa hän profetoi hyvää ja kirkasta tulevaisuutta ja valoisaa seuraavaa 30 vuotta keskukselle.

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksella on tiivis yhteistyösuhde eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan kanssa ja valiokunnan tervehdyksen toi verkon välityksellä kansanedustaja **Mari Holopainen**. Kiinnostavana esimerkkinä tulevaisuudentutkimuksen hyödyntämisestä hän mainitsi kevään Nato-päätöstä valmisteltaessa tulevaisuusvaliokunnan läpikäymät, ennen Venäjän hyökkäystä tehdyt, Suomen turvallisuutta käsittelevät skenaariotyöt. Näissä tunnistettujen kehityskulkujen joukossa alkuvuodesta 2022 tapahtunutta kehitystä oli ennakoitu varsin hyvin. Edustaja muistutti, miten mahdollisia tulevaisuuksia pohdittaessa on tärkeää kyetä ajattelemaan asioita, jotka haastavat nykytilan. Tällaisten asioiden pohtiminen parantaa valmiuksia käsitellä yllättäviä tilanteita niiden tullessa todeksi.

Turun kauppakorkeakoulun dekaani **Markus Granlund** korosti Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen roolia Turun kauppakorkeakoulussa, joka on tiettävästi ainoa kauppakorkeakoulu maailmassa, jossa voi opiskella tulevaisuudentutkimusta pääaineena, ja jossa kaikilla opiskelijoilla on pakollinen tulevaisuudentutkimuksen kurssi osana opintojaan. Syntymäpäivälahjana Markus kertoi lisäyksestä keskuksen vuosittaiseen perusrahoitukseen. Tämä kirvoitti juhlayleisöstä voimakkaat aplodit, etenkin kun kävi ilmi, että lisäys on yleisön arvailemaa yhtä euroa suurempi.

Puheenvuorojen jälkeen käytiin projektitutkija **Joni Karjalaisen** moderoima tulevaisuusaiheinen paneelikeskustelu, josta alle on poimittu kiinnostavia huomioita kultakin panelistilta.

Tulevaisuudentutkimuksen maisteriohjelman opiskelija **Freya Fey**: ”Tulevaisuudentutkimuksessa kiinnostavinta ja arvokasta on, että pyritään tarkastelemaan tulevaisuutta avoimesti pohtien vaihtoehtoisia kehityskulkuja ja toimijuuskysymyksiä.”

Dekaani **Markus Granlund** siteerasi Itä-Suomen yliopiston työelämäprofessori **Reijo Karhista**: ”Yliopistolla puhutaan rahasta paljon enemmän kuin pankeissa.”

Kehitysyhteistyötä tekevien kansalaisjärjestöjen kattojärjestö Fingon ennakoinnin ja kehittämisen asiantuntija **Noora Vähäkari**: ”Tärkeää tulevaisuudentutkimuksen soveltamisessa mielikuvituksen hyväksikäyttäminen, sen pohjiminen millaisia positiivisia tulevaisuuksia meillä voisi olla.”

Tulevaisuusvaliokunnan valiokuntaneuvos **Olli Hietanen**: ”Tulevaisuuden määrittelyssä ja tekemisessä kansainvälisten verkostojen rooli ja merkitys kasvavat. Haasteena olla mukana niissä pöydissä, joissa tulevaisuudesta päätetään. Kuka tekee ne visiot, joita Suomessa tulevaisuudessa pyritään toteuttamaan?”

Johtaja **Aino Ukkola**, Turku Business Region: ”Vuosien varrella on tullut ja mennyt erilaisia ajan henkeä kuvaavia ”ismejä”, kuten hyvinvointi, luovat alat, smart city ja kestävyys. Mitähän seuraavaksi? Ennakointi on tämän määrittelyssä avainasemassa.”

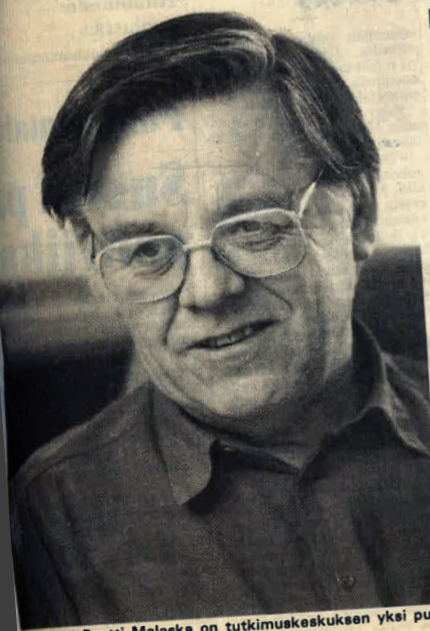
’Pitääkö olla huolissaan?’ -panelisteina koulutuspäällikkö **Leena Jokinen**, professori **Petri Tapio**, koulutusasiantuntija **Outi Vehkaho** sekä tulevaisuudentutkimuksen maisteriopiskelija **Veera Mertsalmi**.

Korkeakoulut asialla

Turkuun perusteilla tulevaisuudentutkimuskeskus

1992

Professori Pentti Malaska on tutkimuskeskuksen yksi puuhmiehistä.

Turkulaiset korkeakoulut aikovat perustaa tulevaisuudentutkimuksen keskuksen Turkuun. Keskuksen tilat on tarkoitettu sijoittamaan kauppa- ja korkeakoulun ja toiminnan aloittamiseksi laitokseen tarvitaan yksi johtajan ja yksi tutkijan virka. Korkeakoulut toivovat, että opetusministeriö varaa ensi vuoden budjettiin varat tutkijaprofessorin viran perustamiseksi tutkimusyksikköön.

Tulevaisuudentutkimuskeskuksen perustamista on pohdittu Turun yliopiston, Åbo Akademin ja Turun kauppa- ja korkeakoulun yhteisessä työryhmässä sen jälkeen kun valtakunnallisen toimikunnan mietintö ei tuottanut tulosta. Työryhmän muistio on luovutettu askeittain opetusministeriölle ja Suomen Akatemialle, joiden toivotaan lähtevän mukaan tutkimuskeskushankkeeseen. Muistio on saatavilla Turun Tulevaisuudentutkimuskeskuksen seurana. Työryhmä

että kauppa- ja korkeakoulu perustaa omalla päätöksellään tutkimuskeskuksen, joka sijoittuu kauppa- ja korkeakouluun. Tutkimuskeskuksen hallituksen valitsevat Turun korkeakoulun hallitukset, selvittää tutkimuskeskuksen yhtenä puuhmiehenä toiminut professori Pentti Malaska kauppa- ja korkeakoulusta.

Luonteeltaan tutkimuskeskuksesta suunnitellaan valtakunnallista yksikköä, jossa tehdään eri tieteenaloja sivuaavaa tulevaisuudentutkimusta. Toiminnan aloittamiseksi tulevaisuudentutkimuskeskus tarvitsee tutkijaprofessorijohtajan ja tutkijan.

– Suomen Akatemia on jo nimittänyt kauppa- ja korkeakouluun yhden erikoistutkijan, tohtorin Mika Mannerin, joka tekee tulevaisuudentutkimusta. Niinpä tarvitsi-

tutkijaprofessorin viran perustamiseksi, Malaska sanoo.

Tutkimusideoita on vaikka kuinka

Malaskan mukaan tutkimuskeskukselle riittää kyllä työtä. Jo nyt pelkästään Turun korkeakoulut ovat suunnitelleet lukuisia eri tutkimusideoita.

– Kestävän kehityksen yhteiskuntatieteellinen puoli, luonnonomukaisen teknologian kehittäminen, bioetiikka, historian ja tulevaisuudentutkimuksen menetelmien vertailu, paperiteollisuuden jätekuormitus ja yleensä ympäristöasiat, Malaska luettelee korkeakoulujen asettamia tulevaisuudentutkimuksen kohteita.

Malaskan mukaan yksi tutkimuskeskuksen painopistealueita, jota kauppa- ja korkeakoulussa jo nyt tutkitaan on ns. talven harmonian ajatus.

jossa aineellinen eli taloudellinen ulottuvuus, sosiaalipoliittinen ulottuvuus ja kulttuurisen henkinen ulottuvuus muodostavat harmonian vuorovaikutuskentän. Tässä mallissa taloudellinen kasvu ei ole ainoa asia, jota pidetään kehittymisenä. Ihmisten vuorovaikutussuhteet ovat tässä mallissa nykyistä tärkeämpiä, Malaska kuvaa.

Malaskan mukaan myös koulutus on näkyvästi esillä tulevaisuudentutkimuskeskuksessa. Monet opettajat ovat jo nyt kiinnostuneita siitä, miten tulevaisuudentutkimus saataisiin mukaan peruskouluun. Lisäksi tutkimuskeskuksen on tarkoitus tehdä yhteistyötä kansainvälisten tahojen, kuten Rooman klubin ja YK:n terveysjärjestön, WHO:n kanssa.

Turkuun perustettiin tiistaina Tulevaisuudentutkimuskeskuksen seurana paikallinen kahdeksanhenkinen toimintaryhmä. Jatkossa toimintaryhmä pohtii, kuinka seurana alueasasto organisoituu ja minkälaisia toimintaa se alkaa harjoittaa.

Ensimmäinen tulevaisuuskonferenssi "Life beyond the Information Society" Turussa elokuussa 1999

Syksyllä 1997 keskus muutti uusiin tiloihin ElectroCityyn

Toimistokokous käynnissä

Katso lisää kuvia ja tunnelmia vuosien varrelta:

<https://ty.fi/ffrc30y>

Tampereen toimisto perustettiin v. 2003

Helsingin toimiston tuparit Korkeavuorenkadulla v. 2002

15-vuotisjuhlat Turun kauppakorkeakoululla v. 2007

Ensimmäinen oppiainemme tohtori Kimmo Laakso väitteli elokussa 2014

Maisteriohjelman vk 2012

KSENIJA DJURICICIN VÄITÖSKIRJA TUOTTI TULEVAISUUDEN- TUTKIMUKSEN OPPIAINEEN ENSIMMÄISEN KAKSOISTUTKINNON

Ksenija Djuricic väitteli 26.9.2022 yhtäaikaan sekä Turun yliopiston tulevaisuudentutkimuksen oppiaineeseen että Strasbourgin kauppakorkeakoulun yrittäjyyden oppiaineeseen. Hänen tohtorinväitöskirjansa tuotti tulevaisuudentutkimuksen oppiaineen ensimmäisen kaksoistutkinnon, joka noudattaa EU:n ns. *Cotutelle*-sopimusta. Väitöskirja onkin poikkeuksellisen vahvasti tieteidenvälinen ja yhdistää taidokkaalla tavalla teorioita ja käsitteitä kahdelta tutkimusalueelta.

Yrittäjyyden oppiaineessa on keskusteltu viime vuosina yrittäjien toimijuudesta ja kyvystä muodostaa mahdollisuuksia liiketoiminnalleen. Tämä liittyy olennaisesti toimijoiden tulevaisuusorientaatioon heidän ennakoinnissaan, kuten Ksenija työssään osoitti. Työn yhteenvedossa on syvälinen filosofinen ote, jossa väittelijä esittää työnsä tulokset Giddensin viitekehityksessä, jossa painottuvat erityisesti toimijuus, konteksti, sekä tila- ja aikaulottuvuus.

Yrittäjät mukaan muokkaamaan yhteiskunnan rakenteita

Tulevaisuusorientoituneessa toiminnassa, kuten yrittäjyydessä, yrittäjämäinen toimijuus nähdään muutosvoimana, joka muokkaa sosioekonomista rakennetta, josta yrittäjyys on riippuvainen. Tämä yrittäjämäinen toimijuus on myös erittäin riippuvainen muiden ihmisten toiminnasta. Yhdessä nämä luovat monimutkaisen ja laajan valikoiman määriteltävissä mahdollisuuksia yrittäjämäiselle

toimijuudelle muuttaa vallitsevaa rakennetta. Vaikka aiemmin on tunnistettu, että yrittäjät saavat lopulta aikaan rakenteellisia muutoksia, väitöskirjassa esitetään, että yrittäjien aikaansaama muutos alkaa heidän toimintaympäristöstään. Lisäksi väitöskirjassa väitetään, että muutos syntyy yrittäjien visioista.

Tutkimuksen poikkitieteellinen ote tuo uusia näkemyksiä yrittäjyyden ja ennakoinnin aloille. Väitöskirja osoittaa yrittäjämäisen toimijuuden voiman muutosten aikaansaamisessa konteksteissa, joissa yrittäjät liikkuvat, ja tarjoaa uutta syvempää tietoa yrittäjyys- ja ennakoitintutkimuksen keskeisistä käsitteistä. Väitöstyö tarjoaa myös käytännön tietoa yrittäjille, yrittäjyyskasvattajille sekä yrittäjiä ja yrittäjyyttä tukeville toimijoille.

Väitöstilaisuus hybriditilaisuutena Ranskan ja Suomen välillä

Ksenijan Djuricicin väitöstilaisuus järjestettiin fyysisesti Strasbourgissa ja virtuaalisesti Suo-

messä. Omat koukeronsa tuplatutkinnon suorittamiseen saatiin, kun Suomessa toimi yksi opponentti ja Ranskassa väittelijää kuulusteli neljän ihmisen raati. Ranskassa väittelijä ei pidä 20 minuutin *lectio praecursoria* -luentoa, joka on olennainen elementti suomalaisessa väittelykulttuurissa. Ranskan kollegat jousitivat kuitenkin tästä ja niin saimme tärkeät palat kummastakin käytänteestä. Kummallakin puolella vallitsi jälkikäteen hieman hämmäntynyt, mutta hieno tunnelma, kun väitös saatiin hoidettua jouhevasti.

Ylpeinä ohjaajina Ksenijalle toimivat Strasbourgin professori **Gilles Lambert** ja Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen tutkimusjohtaja, dosentti **Jari Kaivo-oja**. Työtä arvioivat esitarkastajina professorit **Fabrice Roubelat** (Université de Poitiers) ja **Dimo Dimov** (Barth University). Edellämäinnittujen lisäksi ranskalaiseen raatiin kuului presidenttinä toiminut professori **Anaïs Hamelin** (Strasbourg). Kaikki olivat yhtä mieltä siitä, että työ oli *excellent*. ●

KSENIJA DJURICIC

Ksenija Djuricic työskentelee apulaisprofessorina EM Strasbourg Business Schoolin HuManiS Research Centressä, Strasbourgissa, Ranskassa.

Hänen tutkimus- sekä opetustyönsä keskittyy yrittäjyyteen, innovaatioihin, tulevaisuudentutkimukseen, ennakointiin sekä kognitioihin.

Akateemisen työnsä ohella Ksenija kirjoittaa runoja ja novelleja.

Väitöskirja on luettavissa Turun yliopiston julkaisutietokannassa:

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-8986-7>

Djuricic, Ksenija (2022) Entrepreneurial foresight as entrepreneurs' transformative power: Inducing contextual change through opportunity formation. *Annales Universitatis Turkuensis, Ser. E, Tom. 94: Oeconomica*, Turku 2022. URN:ISBN:978-951-29-8986-7.

VUODEN 2022 TULEVAISUUDENTUTKIMUKSEN PRO GRADU -TUTKIELMAT

Vuoden 2022 aikana tulevaisuudentutkimuksen maisteriohjelmasta valmistui yhteensä kuusi pro gradu -tutkielmaa. Työt ovat luettavissa Turun yliopiston julkaisutietokannasta ja linkit niihin löydät osoitteesta: ty.fi/fs-thesis.

Keski-Pukkila, Pasi: Desires, dead ends and new horizons: At the source of young people's vocational images of the future.

Rashed, Soha Ahmed-Fahim: How are youth climate activists driving change to create their desired future?

Richards, Martyn: Learning through the Looking Glass: Anticipation through the Lens of Social and Transformative Learning at a Futures literacy Lab.

Ryzhova, Anna: Images of the future as "laboratory of the possible". Current international degree students of Turku's higher education institutions in the year 2030

Vuorela, Emilia: Improving firm's strategic corporate foresight capabilities: Case Pema-mek.

Vähä-Piikkiö, Juuso: Views into urban housing and infrastructure in 2040

MAISTERIOHJELMAN HAKU AVOINNA JÄLLEEN TAMMIKUUSSA 2023

Tulevaisuudentutkimuksen maisteriohjelman englanninkieliset opinnot (120 ECTS) johtavat filosofian maisterin tutkintoon ja kestävät kaksi lukuvuotta. Haku ohjelmaan on avoinna vuosittain tammikuussa.

Lue lisää: <http://ty.fi/fs-masters>

ENSI KESÄN TULEVAISUUSKONFERENSSI PUREUTUU DEMOKRATIAN, VALLAN JA KESTÄVYYDEN TULEVAISUUKSIIN

Kesäkuussa 2023 järjestettävässä tulevaisuuskonferenssissa kokoonnumme keskustelemaan demokratian, luottamuksen, vallan ja kestävyiden tulevaisuuksiin liittyvistä teemoista. Miten ilmastonmuutos, geopoliittinen tilanne ja erilaiset turvallisuusuhat, kuten sodat ja luonnon tilan heikentyminen voivat vaikuttaa demokratiaan? Miten rakennetaan oikeudenmukaisempia ja kestävämpiä tulevaisuuksia? Miten tiedeyhteisö voi vaikuttaa voimauttavien tulevaisuuksien kehittämiseen? Mitä ja kenen tulevaisuutta voimaannutetaan, ja kenen toimesta? Tarvitsemme kipeästi vastauksia näihin kysymyksiin sekä lyhyen että pitkän aikavälin tulevaisuusajattelua, jotta voimme tunnistaa mahdollisia vaihtoehtoja ja löytää luovia ratkaisuja monimutkaisiin ongelmiin ja kriiseihin. Ymmärryksemme tulevaisuudesta muokkaa toimintaamme nykyisyydessä. Konferenssin Call for Papers on avoinna tammikuun 2023 loppuun asti. Toivotamme sinut tervetulleeksi mukaan pohtimaan näitä ajankohtaisia ja kriittisen tärkeitä tulevaisuusteemoja.

Welcome to the Futures Conference 2023:

EMPOWERING FUTURES

- Long-term Governance, Democracy and Futures Research

14-16 June 2023 • Turku, Finland • Online

Visions make it possible to create a future that is different from the present although its seeds are in the present.

- Eleonora Masini (2006)

CALL FOR PAPERS, POSTERS AND WORKSHOPS

There is an urgent need for long-term futures thinking in order to sustain possibilities for alternative and creative solutions to complex crises and empower futures. For the next Futures Conference, we will gather in Turku to discuss about the futures of democracy, trust, power and sustainability. These topical issues will be discussed in an interdisciplinary manner, on how we see futures and how futures studies can empower people, societies, and organisations for creating more just and sustainable futures. The conference will elaborate upon general sustainability and resilience challenges in the current turbulent situation of world politics.

The understanding of systemic complexity and wide phenomena, as well as problems and issues such as climate change, international security, policymaking, well-being, and technological innovations, can be seen as the focus of futures studies. Research on these topics and creating solutions for them are carried out in inter- and transdisciplinary approaches within the field. Furthermore, it is a shared understanding and emphasis that those actions we took in the past and those we take in the present shape the future. In addition, how we look at the future, shapes our actions in the present.

We invite researchers, practitioners and alike from universities, research institutes, companies, governmental and non-governmental organisations to submit your abstracts (max. 300 words) no later than 31 January 2023 via webropol: <https://ty.fi/futures2023-cfp>

The Futures Conference 2023 will focus on questions such as:

- How can the scientific community contribute to empowering futures? What and whose futures are being empowered, and by whom?
- What impacts climate change, security threats and wars could have on democracy?
- How can futures research help enable and empower just transitions, and how may just transitions impact our futures?
- What are the scientific contributions in identifying risks and opportunities and in building sustainable futures?
- How can current and potential social gaps be fulfilled?
- How to study complex futures?
- What kinds of new theoretical and methodological contributions futures research can establish?

We welcome you to share your latest research results, findings and thoughts on these key topics:

1. Futures of democracy: states and transnational organisations
2. Long-term governance and actions in the present
3. Creative empowerment for social change
4. Impacts, risks and discontinuities: new imaginations and imaginaries
5. Anti-oppressive practices in academia and futures research: antiracism, feminism, equal rights and empowerment of the oppressed
6. Empowerment through inclusion
7. Foresight and futures research for just transitions
8. Sustainability and future generations
9. Complexity and systems thinking
10. Participatory approaches in futures research
11. Methodological development of futures studies

Event in a hybrid mode

The Futures Conference 2023 will be organised in hybrid mode. Conference days Wednesday 14 and Thursday 15 of June 2023 will be held on-site in Turku and partly online. Friday 15 of June will be held exclusively in virtual mode. We encourage in-person attendance, but also welcome virtual participation for both authors and attendees.

The conference will create a cross-disciplinary science platform where participants can meet, share, and discuss new ideas concerning futures, democracy, trust and responsibility.

The program will consist of keynote lectures, parallel sessions, participatory workshops and a chaired poster session. The conference will aim to generate multidisciplinary, stimulating and critical discussions that promote networking between people interested in futures issues from different backgrounds and perspectives.

Important dates

- Call for papers available: November 2022
- Deadline for the abstracts: 31 January 2023
- Notification of acceptance: 28 February 2023

Contact the Conference Secretariat via futuresconference@utu.fi

Follow the conference at futuresconference2023.com and with [#futuresconference2023](https://twitter.com/futuresconference2023)

VIIMEISIMMÄT JULKAISUT

Aalto, H.-K. et al. (eds) (2022) *Coollest Student Papers at Finland Futures Research Centre 2021–2022. Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen valittuja opiskelijatöitä 2021–2022.* FFRC eBooks 9/2022 176 p. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-249-580-8>.

Ahlqvist, T. (2022) *An outline of future-oriented dialectics: Conceptualising dialectical positions, trajectories and processes in the context of futures research.* Futures, Vol. 143, 2022, 103037, <https://doi.org/10.1016/j.futures.2022.103037>.

Ahlqvist, T. (2022) *Two lenses to megatrends in trade policy: Towards a future-oriented contextual approach.* In: Karhu, A. & Haaja, E. (eds.) Global Trade and Trade Governance During De-Globalization: Transforming Trade Policy for Not-So-United World. Cham: Springer Int. Publishing AG.

Airos, M. – Ahlqvist, T. – Knudsen, M. – Mutanen, A. – Rapeli, L. – Schauman, J. – Setälä, M. & Taylor, A. (2022) *Ennakointi ja tulevat sukupolvet lainvalmistelun prosesseissa, instituutioissa ja käytännöissä.* Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2022:66. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-208-4>.

Airos, M. – Ahlqvist, T. – Knudsen, M. – Mutanen, A. – Rapeli, L. – Schauman, J. – Setälä, M. & Taylor, A. (2022) *Strengthening foresight and the role of future generations in Finnish lawmaking.* Policy Brief 2022:33, Prime Minister's Office, <https://tietokayttoon.fi/julkaisu?pubid=42801>.

Aro, K. – Aakkula, J. – Lauttamäki, V. – Varho, V. – Martens, P. & Rikkinen, P. (2022) *The use of scenarios in climate policy planning: an assessment of actors' experiences and lessons learned in Finland.* Climate Policy, <https://doi.org/10.1080/14693062.2022.2123773>.

Elonheimo, A.-M. – Miettinen, S. – Ojala, H. & Saresma, T. (toim.) (2022) *Intersektionaalinen feministinen pedagogiikka.* Vastapaino.

Harikkala-Laihinen, R. – Hurmerinta, L. – Tapio, P. – Vasankari, T. & Sandberg, B. (2022) *Why would you run around chasing a ball? Embodied and temporal emotions during leisure time physical activity.* Leisure Sciences, <https://doi.org/10.1080/01490400.2022.2099491>.

Hautala, J. & Ahlqvist, T. (2022) *Integrating futures imaginaries, expectations and anticipatory practices:*

practitioners of artificial intelligence between now and future. Technology Analysis & Strategic Management, <https://doi.org/10.1080/09537325.2022.2130041>.

Kiviluoto, K. – Tapio, P. – Ahokas, I. – Aittasalo, M. – Kokko, S. – Vasankari, T. – Tuominen, A. – Paloniemi, R. – Sandberg, B. & Hurmerinta, L. (2022) *Mismatch, empowerment, fatigue or balance? Four scenarios of physical activity up to 2030 in Finland.* Futures, Vol. 144, 2022, 103036. <https://doi.org/10.1016/j.futures.2022.103036>.

Kiviluoto, K. – Tapio, P. – Tuominen, A. – Lyytimäki, J. – Ahokas, I. – Silonsaari, J. & Schwanen, T. (2022) *Towards sustainable mobility – Transformative scenarios for 2034.* Transportation Research Interdisciplinary Perspectives, Vol. 16, 2022, 100690. <https://doi.org/10.1016/j.trip.2022.100690>.

Knudsen, M. S. – Ferreira-Aulu, M.B. – Shabanova-Danielyan, E. – Wang, W. – Luukkanen, J. & Kaivo-oja, J. (2022) *International Energy Research Infrastructures: Mapping the Global Landscape or Energy RIS (RISCAPE).* FFRC eBooks 10/2022, 66 p. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-249-582-2>.

Kopponen, A. – Villman, T. – Kettunen, P. – Mikkonen, T. & Rossi, M. (2022) *Artificial Intelligence Lenses: Citizens' Guide to the Futures with Citizen Digital Twins.* In AI and Society. Chapman and Hall/CRC. <http://dx.doi.org/10.1201/9781003261247-8>.

Korkeakoski, M. (2022) *State of Play for 100% Renewable Energy Futures for Cuba: Recent Changes and Challenges.* Sustainability 2022, 14(21), 13825; <https://doi.org/10.3390/su142113825>.

Minkkinen, M. – Laine, J. & Mäntymäki, M. (2022) *Continuous auditing of artificial intelligence: A conceptualization and assessment of tools and frameworks.* Digital Society, 1(3), 21. <https://doi.org/10.1007/s44206-022-00022-2>.

Pouru-Mikkola, L. – Minkkinen, M. – Malho, M. & Neuvonen, A. (2023) *Exploring knowledge creation, capabilities, and relations in a distributed policy foresight system: Case Finland.* Technological Forecasting and Social Change, Vol. 186, Part B, 2023, 122190, <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2022.122190>.

Siivonen, K. – Cantell, H. – Ihanainen-Rokio, O. – Kurenlahti, M. – Laakso, S. – Latvala-Harvilahti, P. – Pietikäinen, J. & Salonen, A.O. (2022) *Kestävyyssuurroksen keinot.* Teoksessa Halonen, T. – Korho-

nen-Kurki, K. – Niemelä, J. & Pietikäinen, J. (toim.) (2022) *Kestävyyden avaimet – Kestävyyssiiteen keinoin ihmisen ja luonnon yhteisöön.* Gaudeamus.

Luoma, P. – Penttinen, E. – Tapio, P. & Toppinen, A. (2022) *Future images of data in the circular economy of textiles.* Technological Forecasting & Social Change 182: 121859. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2022.121859>.

Tuominen, A. – Sundqvist-Andberg, H. – Aittasalo, M. – Silonsaari, J. – Kiviluoto, K. & Tapio, P. (2022) *Building transformative capacity towards active sustainable transport in urban areas – Experiences from local actions in Finland.* Case Studies on Transport Policy 10(2): 1034–1044. <https://doi.org/10.1016/j.cstp.2022.03.015>.

LÄHDE LUOMAAN ARKILIIKKUMISESTA KESTÄVÄÄ BISNESTÄ!

STYLE-hankkeen työpajojen tuloksena on syntynyt raportti, joka esittelee merkittävän määrän uusia liiketoimintamahdollisuuksia ratkaisuksi liikkumattomuuden tuomiin haasteisiin. Tutkimusaineistoista on piirretty rikas kuva tulevaisuuden mahdollisesta arkiliikkumisen liiketoimintaekosysteemistä 2030-luvun Suomessa.

Silvonon, E. – Ahokas, I. – Hurmerinta, L. – Kiviluoto, K. – Lamberg, J. – Sandberg, B. & Tapio, P. (2022) *Arkiliikkumisesta bisneistä. Kestävän liiketoimintaekosysteemin tulevaisuuskuva.* Tutu julkaisuja 11/2022, 31 s.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-249-581-5>

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen väki toivottaa
kaikille Futuurin lukijoille

Rauhallista Joulua sekä
valoisa vuotta 2023!

Tulevaisuuden tutkimuskeskus on vuonna 1992 perustettu asiantuntijaorganisaatio, joka toimii Turun yliopiston kauppakorkeakoulun ainelaitoksena. Keskus tarjoaa asiakkailleen ajan-tasaista, käytäntöön sovellettavaa tulevaisuudentutkimuksen asiantuntemusta. Turussa, Helsingissä ja Tampereella sijaitseissa toimipisteissä työskentelee 50 henkilöä.

Futuuri on keskuksen asiakastiedote, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Tietosuojailmoitus [ty.fi/tietosuoja-futuuri](https://tietosuoja-futuuri.fi)

ISSN 1795-9462

Taitto Anne Arvonen

Toimituskunta Anne Arvonen, Hanna-Kaisa Aalto, Juha Kaskinen, Ville Lauttamäki & Marjukka Parkkinen

Painos 700 kpl, AS Spin Press

Palautte, tilaukset, peruutukset ja osoitteenmuutokset [ty.fi/tilaa-futuuri](https://tutu.fi/tilaa-futuuri)